

Diagnostika afázie v praxi

pokračování

Milena Košťálová

Neurologická klinika LF MU a FN Brno
CEITEC MU Brno

Zsolt Cséfalvay

Katedra logopédie PdFUK v Bratislave Neurologická klinika
Centrum klinických neurovied, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovej, Praha

Diagnostika afázie

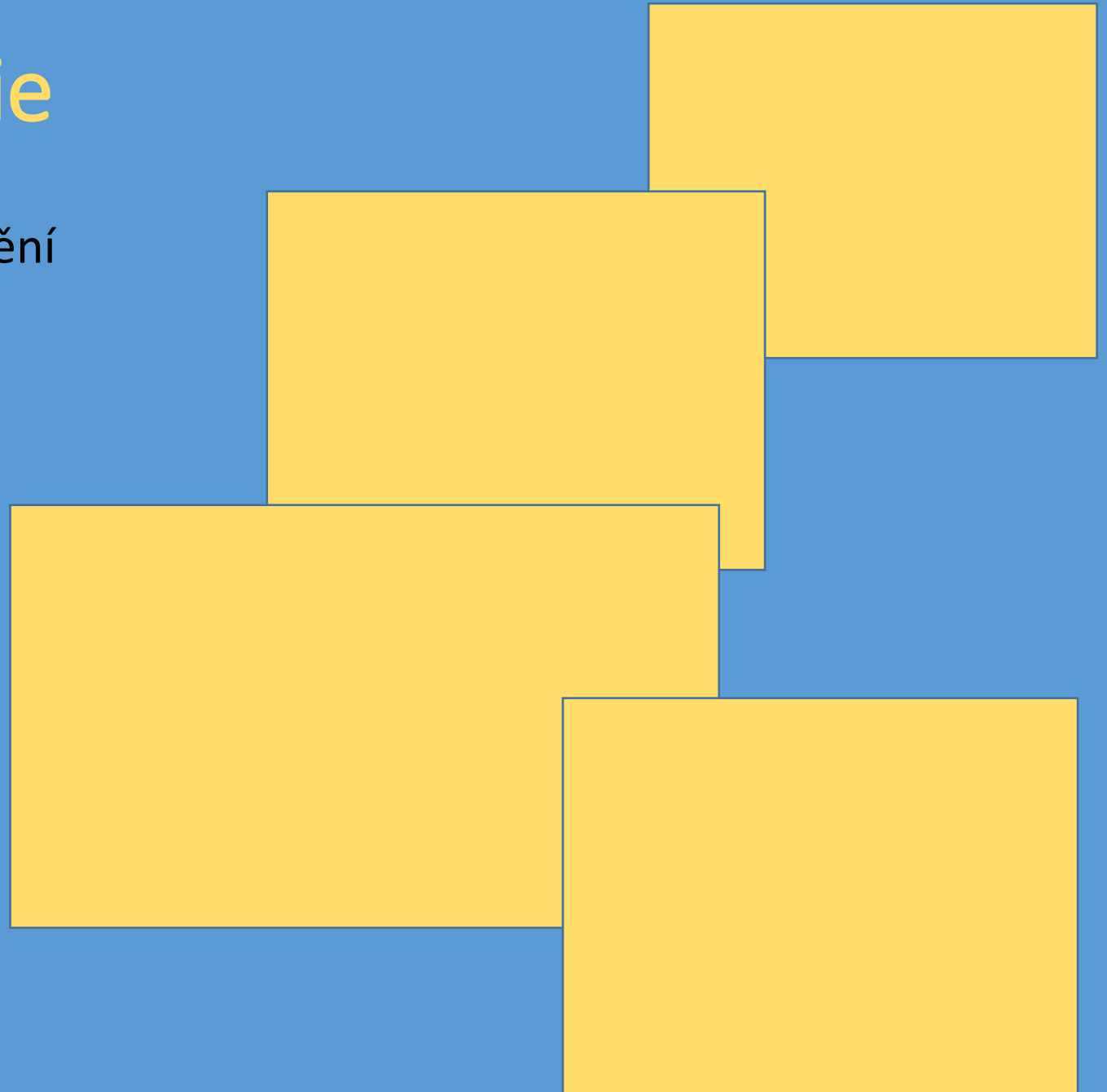
- v zahraničí
- v České republice
 - na našem pracovišti – Jedinotka intenzivní péče, Iktové centrum, konzilia, rehabilitační oddělení, ambulantní péče ...

diagnostické nástroje v klinické praxi

... potřeba specifických diagnostických nástrojů

Diagnostika afázie

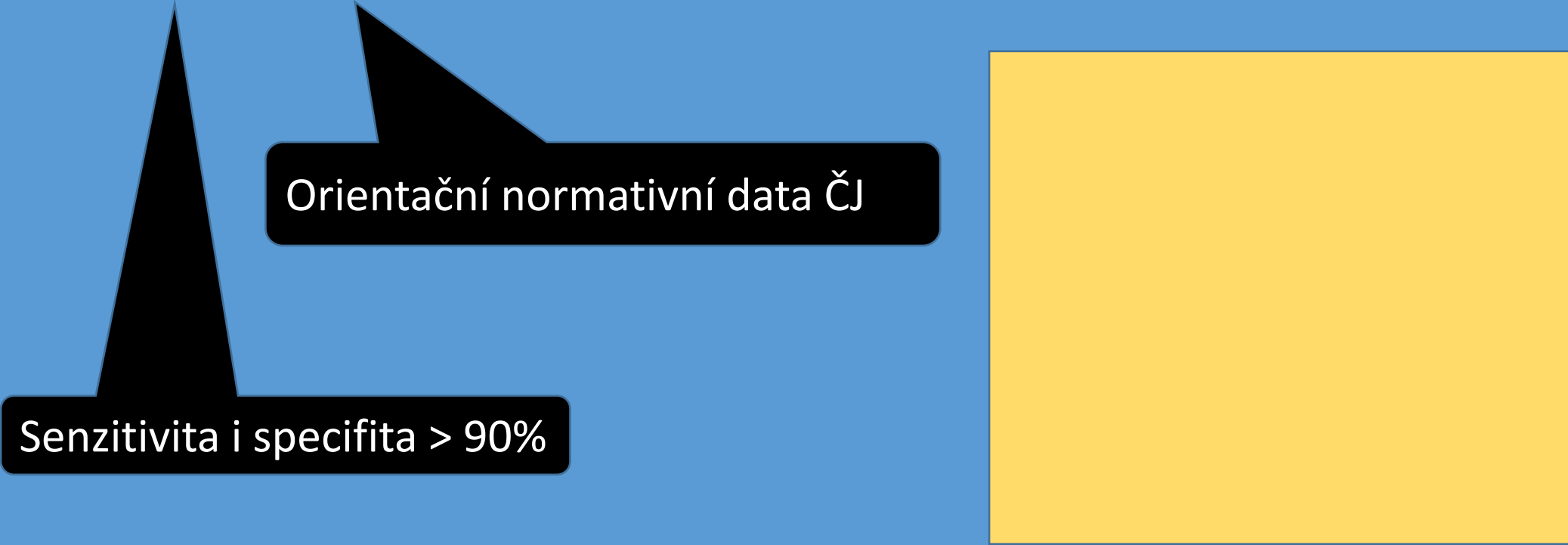
- ovlivnění fází onemocnění
 - iniciální fáze
 - stabilizovaná
 - chronická
- dle cíle diagnostiky
 - orientační
 - základní
 - komplexní
 - speciální

Mississippi Aphasia Screening Test (MAST)

(Nakase-Thompson et al. 2005)

- **MASTsp** - španělská verze *(Romero M et al. 2011)*
- **MASTcz** - česká verze *(Košťálová M et al. 2008)*
skrínink k detekci afázie i v iniciální fázi

Orientační normativní data ČJ

Senzitivita i specifita > 90%

MASTcz – ilustrace užití v praxi

Subtesty	získané skóre 13.11. a 22.11.	/ maximum	
Automatická řeč	2	4	/ 10
Pojmenování	0	7	/ 10
Opakování	2	4	/ 10
Fluence při popisu	5	5	/ 10
Psaní na diktát	0	0	/ 10
Rozumění alternativním otázkám	6	10	/ 20
Rozumění slovu - identifikace	4	4	/ 10
Rozumění verbální instrukci	4	6	/ 10
Rozumění čtené instrukci	0	4	/ 10
Jazykový Index Celkem	23	44	/ 100

Závěr: Afázie s alexií a agrafií vzniklá 9.11.2007, v iniciální fázi globální, postupně odeznívající, Jazykový Index Celkem **13.11. činí 23 bodů** a **22.11.2007 JIC 44** ze 100 bodů (norma pro daný věk a vzdělání 93 bodů).

VYŠETŘENÍ FATICKÝCH FUNKCÍ

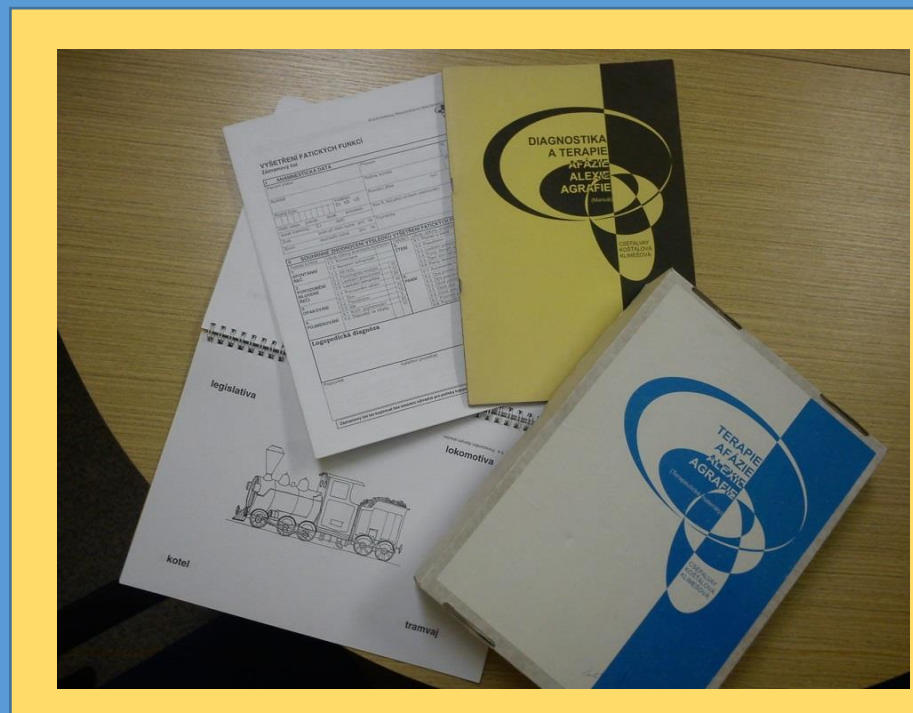
(Cséfalvay, Košťálová, Klimešová, 2003)

Grantový projekt AKL ČR 2002-2003

Využíváno v klinické praxi klinických logopedů v ČR kurzy pro klinické logopedy

Kognitivní přístup

Komplexní diagnostika

VFF-R 2018

Komplexní diagnostika

*Cséfalvay, Košťálová, Klimešová,
Koritáková, Vašulínová, Havránková, Klenková, Bednařík*

revidovaná verze

- *změny kvantifikace,*
- *změny podnětů*
- *sběr dat*
- *zahájení standardizace*
- *orientační normativní data*
- *PC verze*

VYŠETŘENÍ FATICKÝCH FUNKCÍ

revidovaná verze 2018

(VFF-R 2018)

TESTOVACÍ SEŠIT I

VFF-R 2018

- *Celkové skóre 300 bodů max*

Subtesty

- *Spontánní produkce*
- *Porozumění řeči*
- *Opakování*
- *Pojmenování*
- *Čtení*
- *Psaní*

**Pouze pro potřeby
klinického logopeda**

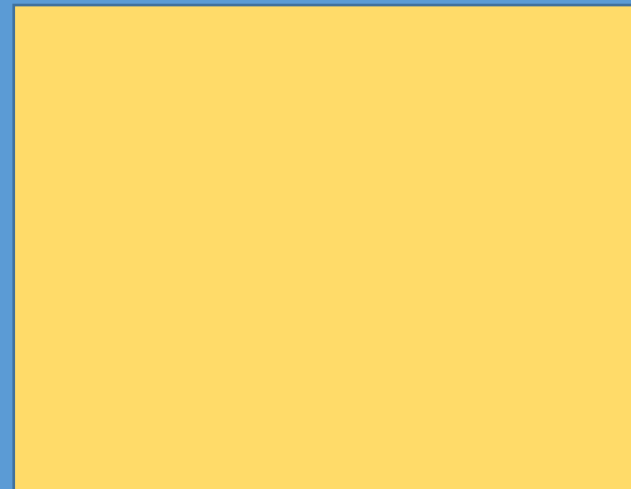
VFF R 2018

-

Spolupráce s FF MU Brno – **počítačová lingvistika** –
analýza vzorků spontánního projevu psaného a mluveného

I. kvantitativní analýza - probíhá

II. kvalitativní analýza - probíhá

Dotazník funkcionální komunikace (DFK)

(Košťálová a kol. 2015)

Hodnocení soběstačnosti.

Mapování pragmatického aspektu afázií,
alexií a agrafií v chronické fázi.

Orientační normativní hodnoty

Senzitivita 89,5 % specifita 93,6%

Pilotní studie u pacientů s afázií (a demencí)

Košťálová M, Poláková B, Ulreichová M, Šmíd P, Janoušová E, Kuhn M, Klenková J, Bednařík J. Dotazník funkcionální komunikace (DFK): validace originálního českého testu. Cesk Slov Neurol N. 2015; 78/111(2): 188-195.

<http://www.fnbrno.cz/nemocnice-bohunice/neurologicka-klinika/dotaznik-funkcionalni-komunikace-dfk/t4546>

Dotazník funkcionální komunikace

(Košťálová et al. 2015)

Subtesty

- I.Komunikace bazální
- II.Sociální komunikace
- III.Čtení a psaní
- IV.Čísla a orientace

Index funkcionální komunikace

IFK maximum 100

DOTAZNÍK FUNKCIONALNI KOMUNIKACE ©								
Košťálová M, Poláková B, Ulreichová M, Šmíd P, Janoušová E, Kuhn M, Klenková J, Bednařík J. Dotazník funkcionální komunikace (DFK): validace originálního českého testu. <i>Cesk Slov Neurol N</i> . 2015; 78/111(2): 188-195. HTTP://WWW.FNBRNO.CZ/NEMOCNICE-BOHUNICE/NEUROLOGICKA-KLINIKA/DOTAZNIK-FUNKCIONALNI-KOMUNIKACE-DFK/T4548								
Hodnocený s poruchou komunikační schopnosti	Jméno a příjmení	Kontaktní telefon r.č.						
Dotazník hodnotil	Jméno a příjmení	Kontaktní telefon r.č. / OP						
	Poznámky: Vztah k hodnocenému							
Vyšetřil		Norma / Index Funkcionální Komunikace věk 50 - 59 let < 10 bodů tj. Index FK > 90 věk 60 - 69 let < 15 bodů tj. Index FK > 85 věk 70 a více let < 24 bodů tj. Index FK > 76						
HODNOTÍCÍ STUPNICE 0 bodů zvládá samostatně výborně a bez poruch 1 bod samostatně zvládá s drobnými potížemi / sníženým tempem / kompenzuje 2 body zvládá s dopomocí 3 body částečně zvládá s dopomocí 4 body závažné nedostatky i s dopomocí 5 bodů nezvládá ani s dopomocí			Stav před vznikem poruch	Poradí vyšetření a datum provedení. Momentální stav v době hodnocení hodnocený dle hodnotící stupnice				
			0.	1.	2.	3.	4.	5.
I. Komunikace bazální								
1 Jméno (chápe a sdělí slovně)								
2 Adresa, ulice, číslo popisné/orientační, PSČ (chápe a sdělí slovně)								
3 Schopný pozdravu, poděkování								
4 Hovoří se známými lidmi								
5 Vyjádří prosbu, přání								
II. Sociální komunikace								
1 Schopný zavolat pomoc telefonem, mobilem								
2 Reaguje na komunikační podněty cizích lidí (pasivní komunikace)								
3 Zjišťuje informace slovně a pochopí slovní informace (úřady, pošta...)								
4 Pochopí humor z TV, z rádia, z hovoru a z nadvětného významu								
5 Je iniciátor komunikace, přidá nové informace k tématu, objedná v restauraci, stav komunikace umožňuje zapojení do sociálních aktivit přiměřených věku								
III. Čtení a psaní (mobil, PC a internet)								
1 Chápe a respektuje význam piktogramů								
2 Pochopí přečtený návod, vzkaz, přijímá e-mailovou poštu, čte SMS								
3 Píše text, návod, SMS, odepisuje na e-maily, používá internet								
4 Vyplní dotazník, formulář, průvodku,...								
5 Čte (knihy, noviny, časopisy, internet) pro zábavu, poučení								
IV. Čísla a orientace								
1 Orientace v čase - hodiny (pozná a sdělí kolik je hodin)								
2 Orientace v kalendáři (plánování návštěvy u lékaře, ...)								
3 Orientace v TV programu, v jízdním řádu (pracuje s nimi)								
4 Orientace v místě pomocí informační tabule, mapy, orientačního plánu								
5 Provádí platby, kupecké počty, nákupy, používá e-bankovníctví, bankomat								
Celkem získaných bodů								
Index Funkcionální Komunikace (výpočet: 100 méně získané body)								

Pro klinickou praxi

- <https://www.fnbrno.cz/areal-bohunice/neurologicka-klinika/pracoviste-klinicke-logopedie/t4555>
- *Volně dostupné testy MASTcz, DFK a navazující materiály pro klinickou praxi specialistů*

*Děkuji všem uvedeným spoluautorům za
spolupráci.*